

4

Onderzoek 1

Benodigheden en voorbereiding

- ☐ Print/kopieer voor iedere leerling een werkblad 4
- ☐ Print/kopieer voor iedere leerling een werkblad "onderzoekend leren"
- ☐ Print/kopieer de teksten over de migranten (in bijlagen)
- ☐ Vellen wit papier (voor iedere leerling een, te gebruiken als woordveld)
- ☐ Zet laptops/devices klaar
- ☐ Leg Junior Bosatlassen klaar
- ☐ Optioneel: verzamel boeken uit de mediatheek (docukit) over de betreffende tijdvakken, plan een klassikaal bezoek aan de mediatheek of laat de leerlingen gedurende de week de mediatheek bezoeken en geschikte boeken lenen.

Taalinstructie

Denkstappen **emigratie en immigratie**:

1. **Als** je uit een land **weggaat, dan emigreer** je
2. **Als** je in een nieuw land **binnenkomt, dan immigrer** je
3. **Als** je **migreert, dan** ben je **zowel** een **emigrant als** een **immigrant**

Denkstappen onderzoek:

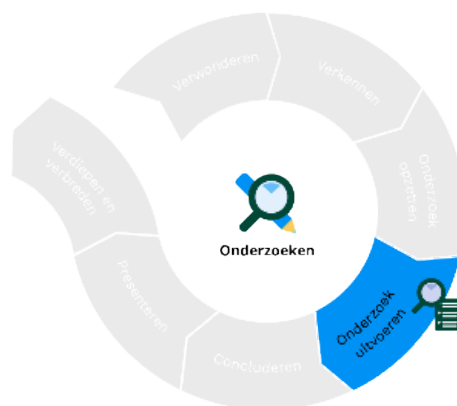
1. Mijn **onderzoeksvraag** is...
2. In de **bron** heb ik gevonden dat...
3. Het **antwoord** op mijn **onderzoeksvraag** is...

Fase OOL: Onderzoeken

Met behulp van de wereldkaart brengen de leerlingen het start- en eindpunt van hun migrant in beeld. Ook deze les zetten ze (aan de hand van het werkblad Onderzoekend Leren) een onderzoeksplan op. Dit keer gaan met behulp van een tekstuele bron op zoek naar het antwoord op een eigen onderzoeksvraag over hun migrant. De gevonden informatie verwerken ze in hun mindmap. De leerlingen die dezelfde migrant op hun visitekaartje hebben staan, vormen een groepje en delen hun kennis met elkaar. Hierbij leren ze:

- Ik kan een onderzoeksvraag formuleren
- Ik kan met hulp een onderzoek opzetten
- Ik kan in de atlas de gebieden/landen aanwijzen waarvandaan en waarheen mijn migrant reisde
- Ik kan de begrippen emigratie en immigratie toepassen
- Ik kan informatie opzoeken in een informatieve tekst
- Ik kan een woordveld maken over de inhoud van een bron
- Ik kan gebeurtenissen in de juiste volgorde beschrijven
- Ik kan een oorzaak-gevolg redenering formuleren
- Ik kan antwoord geven op de onderzoeksvraag (conclusie)
- Ik kan de informatie vastleggen in een mindmap d.m.v opschrijven, tekenen, woordveld
- Ik kan informatie delen

Inhoud les

Per dia wordt toegelicht wat je als leerkracht kunt vertellen, wat de leerlingen doen en eventueel extra achtergrondinformatie.

Toelichting

Start (10 min.)

Leerlingactiviteit 1: waar vandaan en waar naartoe? (10 min.)

Kijk met elkaar naar de wereldkaart op het digibord. Wijs samen de verschillende werelddelen aan. Kennen ze de namen van de werelddelen? Waar ligt Nederland? Weten ze nog andere landen te vinden? Laat drie kinderen een land aanwijzen dat ze kennen en weten te vinden op de kaart.

Deel iedere leerling een eigen wereldkaart uit **(werkblad 4)**.

Laat de leerlingen Nederland op hun eigen wereldkaart inkleuren.

Iedereen kijkt vervolgens goed op het visitekaartje uit welk land of gebied zijn of haar migrant komt. Enkele migranten zijn juist vanuit Nederland naar een ander land gemigreerd. Waar gingen deze migranten naartoe?

Laat de leerlingen het land/ gebied waar hun migrant vandaan komt opzoeken op hun wereldkaart. De leerlingen kunnen overleggen. Laat ze, indien nodig, een Junior Bosatlas gebruiken. Laat ze met een pijl op hun eigen wereldkaart de richting van de migratie aangeven.

Bespreek de begrippen emigratie en immigratie aan de hand van het voorbeeld op het bord.

In welk land was hun migrant emigrant, en ik welk land immigrant?

Zijn er na deze verkenning weer vragen over de migrant bij gekomen? Laat de leerlingen deze noteren op hun mindmap. Zitten er vragen bij die voor iedereen wel gelden? Laat deze dan ook op de vragenmuur erbij schrijven.

Dia

Toelichting

Opdracht 1: onderzoek opzetten (10 min.)

Deel iedere leerling een nieuw **werkblad** “**onderzoekend leren**” uit.

Deze les mogen de leerlingen zelf een van de vragen die ze op hun mindmap hebben staan kiezen als onderzoeksvraag.

De leerlingen noteren deze vraag bovenaan het werkblad, bij onderzoeksvraag.

Vervolgens nodig je de leerlingen uit een voorspelling te doen. Wat denken ze, dat het antwoord op deze vraag is voor hun eigen migrant? Deze schrijven ze op het werkblad bij “voorspelling”.

We gaan proberen deze vraag te beantwoorden door een tekst uit een informatieboek te lezen. Laat de leerlingen op het werkblad aanvinken hoe ze deze les dus gaan onderzoeken (bronnen bieb).

Ook deze les gaan we weer werken met een woordveld.

Dia

Opdracht 2: bronnenonderzoek tekst lezen en woordveld maken (20 min.)

De tweede bron waar de leerlingen mee gaan oefenen is een tekst.

Voor iedere migrant is er een tekst. Deze vind je bij de bijlagen.

Deel deze aan de leerlingen uit.

Laat de leerlingen tijdens het lezen de woorden die ze belangrijk vinden onderstrepen.

De onderstreepte woorden (geen zinnen!) zetten ze na het lezen van de tekst in een woordveld op de achterzijde van de tekst.

Laat de leerlingen vervolgens met behulp van het woordveld aan elkaar vertellen wat ze gelezen hebben en wat ze te weten zijn gekomen over hun migrant.

Bespreek klassikaal hoe dit brononderzoek ging. Waar liepen leerlingen tegenaan?

Hebben leerlingen tips voor elkaar (zet deze evt. op de tipmuur)?

Hebben de leerlingen antwoord gekregen op hun onderzoeksvraag? Dan noteren ze dit antwoord (conclusie) op het werkblad.

Toelichting

Dia

Laat ze vervolgens ook op hun mindmap kijken. Op welke vragen hebben ze (voor een deel) antwoord gekregen? Laat ze de antwoorden op de mindmap bij de betreffende vraag noteren. Langzaam maar zeker begint de mindmap te groeien. Wat weten ze nog niet of onvoldoende? Zijn er nieuwe vragen waar ze nog antwoord op willen vinden? Dan noteren ze deze weer op de mindmap erbij.

Opdracht 3: onderzoeksgroepjes informatie delen (15 min.)

De leerlingen die dezelfde migrant hebben, gaan in groepjes bij elkaar zitten.

Vanaf volgende les gaan ze samenwerken.

Laat de groepjes elkaars mindmaps bekijken. Hebben ze dezelfde vragen? Wat zijn ze al te weten gekomen? De leerlingen vullen hun eigen mindmap aan met vragen die ze ook interessant vinden en informatie/ antwoorden die anderen in het groepje al hebben gevonden.

Afsluiting (5 min.)

Kijk vervolgens met elkaar naar de vragen die ze vooraf op de vragenmuur hadden geschreven. Welke zijn nu beantwoord? Wat is het antwoord? Noteer die erbij. Zijn er weer nieuwe (aanvullende) vragen opgekomen? Geef deze ook weer een plek op de vragenmuur.

Laat ze de eventuele tips voor bronnenonderzoek op de tipmuur schrijven.

Alle materialen (werkblad, mindmap, wereldkaart) worden zorgvuldig in de JWC map opgeborgen.